

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Técnicas Historiográficas		Código	710G02074
Titulación	Grao en Información e Documentación			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento				
Coordinación	Recuero Astray, Manuel Jose		Correo electrónico	manuel.recuero@udc.es
Profesorado	Recuero Astray, Manuel Jose		Correo electrónico	manuel.recuero@udc.es
Web	guiadocente.udc.es/guia_docent/index.php?centre=710&ensenyament=710G01&assignatura=710G01074&any_academic=2018_19&am			
Descrición xeral	Asignatura compartida co Grao en Humanidades. Consulte a súa guía docente no enlace que se amosa no apartado anterior.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecemento da natureza da información e dos documentos, dos seus diversos modos de produción e do seu ciclo de xestión, dos aspectos legais e éticos do seu uso e transferencia, e das fontes principais de información en calquera soporte, e ao longo do tempo.
A2	Coñecemento, comprensión, aplicación e valoración dos principios teóricos e metodolóxicos, e das técnicas para a planificación, organización e avaliación de sistemas, unidades e servizos de información.
A4	Coñecemento, comprensión e aplicación dos principios teóricos e metodolóxicos para o estudo, a análise, a avaliación e a mellora dos procesos de produción, transferencia e uso da información e da actividade científica.
A6	Coñecemento da realidade nacional e internacional en materia de políticas e servizos de información e das industrias da cultura
B2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado como non especializado
B5	Que os estudantes desenvolverán aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender os estudos posteriores cun alto grao de autonomía
C1	Expresarse correctamente tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias do título
			A1
			A2
			A4
			A6
			B2
			B3
			B4
			B5
			C1

Contidos	
Temas	Subtemas

PRIMERA PARTE:	1. Ciencias y técnicas historiográficas 2. Evolución de la escritura latina 3. El documento 4. La escritura visigótica 5. La escritura de códices en la Alta Edad Media 6. Documentación altomedieval española 7. La escritura carolina 9. Escritura de códices durante el siglo XII 10. Las Cancillerías reales: el privilegio 11. Las instituciones religiosas y el documento privado 12. Los Privilegios Rodados 13. Diversificación documental: cartas y mandatos 14. La letra gótica 15. Escritura de códices durante el siglo XIII 16. Las cartas plomadas 17. Documentación catalano-aragonesa y navarra 18. Códices y documentos del siglo XIV
SEGUNDA PARTE:	1. Introducción a la Paleografía del siglo XV. 2. La escritura gótica cursiva castellana: escritura cortesana y procesal. 3. La escritura humanística. 4. La escritura en Hispanoamérica.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	A1 A2 A4 A6 B2 B3 B4 B5 C1	2	145	147
Atención personalizada		3	0	3
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe, cuxo trazo distintivo é a posibilidade de determinar se as respostas dadas son ou non correctas. Constitúe un instrumento de medida, elaborado rigorosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc. É de aplicación tanto para a avaliación diagnóstica, formativa como sumativa.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Seguimiento a través de tutorías de los alumnos que cursan materias de títulos en extinción y sin docencia.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A1 A2 A4 A6 B2 B3 B4 B5 C1	Examen escrito	100

Observacións avaliación
Ejercicios de transcripción y examen documental

Fontes de información

Bibliografía básica	Bibliografía GeneralBATELLI, G. Lezioni di Paleografia, Città del Vaticano, 1949.BISCHOFF, A. Paläographie des römischen Altertums und des abendländischen Mittelalters, Berlin, 1979, ed. Francesa bajo el título Paleographie de l'Antiquité romaine et du Moyen Age, Paris, 1985.CASADO QUINTANILLA, B., Láminas de la cátedra de Paleografía y Diplomática, Madrid, 2000.MARÍN MARTÍNEZ T. (DIR.), Paleografía y Diplomática, UNED (1997)MILLARES CARLO, A. Tratado de Paleografía Española, ed.revisada por J.M.Ruiz Asencio, 3 vols., Madrid, 1984.NÚÑEZ CONTRERAS, Manual de Paleografía, Madrid, 1994PETRUCCI, A. Lezioni di storia della scrittura latina, Roma, 1985.RIESCO, A.;RUIZ, E.: DOMÍNGUEZ APARICIO, J.; SÁNCHEZ PRIETO, A.B., Introducción a la Cultura escrita (Material de apoyo: prácticas), Madrid, 1995.RIESCO, A.(ed): Introducción a la Paleografía y la Diplomática General, Madrid, 1999 Bibliografía Tercera Parte Alfaya, E. 2008. La ?fit?-technique como técnica documental aplicada a la investigación científica. El Cursor Mundi. La Coruña: Tórculo.Alfaya, E. 2008. ?La técnica de Angus McIntosh y el método Zipf en la investigación documental medieval. Un caso práctico?. En: De la Información al conocimiento: Investigación documental aplicada. La Coruña: Tórculo, pp. 11-40.Brown, M. P. 2002. A Guide to Western Historical Scripts from Antiquity. Londres: The British Library.Kamrin, J. 2004. Ancient Egyptian Hieroglyphs. A Practical Guide. Cairo: The American University in Cairo Press.McIntosh, A., M. L. Samuels & M. Benskin. 1986. A Linguistic Atlas of Late Mediaeval English. 4 vols. Aberdeen: Aberdeen University Press.Munby, L., Hobbs, S. & A. Crosby. 2012. Reading Tudor and Stuart Handwriting. Londres: British Association for Local History.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías